

Alles is gezegd, alles is te doen

Eind januari was het Braziliaanse Porto Alegre de gaststad voor het eerste Wereld Sociaal Forum, het antwoord van de zogenaamde 'antiglobaliseringsbeweging' op de jaarlijkse hoogmissen van de bedrijfs-wereld in Davos.

Het forum kende van bij de start een ongelooflijke toeloop : meer dan 10.000 deelnemers, honderden organisaties uit Noord en Zuid waren van de partij. Ook Oxfam-Solidariteit ontbrak niet op deze afspraak. Dit succes is het resultaat van een snel groeiende mondiale beweging die sinds de anti-WTO-top in Seattle, eind 1999, geen enkel belangrijk internationaal rendez-vous heeft gemist om haar stem luid te laten klinken : Bangkok, Genève, Melbourne, Praag...

Traditioneel toont Oxfam-Solidariteit een grote bekommernis om het lot en de vergeten strijd van de volkeren : Palestina, Westelijke Sahara, Colombia, Oost-Timor, de Indiaanse bevolking in Mexico. Sedert de val van het ijzeren gordijn in 1989, moeten we steeds meer onze pijlen richten op het globaliseringsproces. Nagenoeg alle landen van de Derde Wereld kampen met gelijkaardige problemen : minder sociale voorzieningen, een torenhoge schuldenlast, dalende grondstoffenrijzen, douanebarrières voor de export naar de rijke landen, en staten en regeringen die hun controle- en beleidsmogelijkheden doorverkopen aan de privé-bedrijven.

Porto Alegre is een mondiale beweging van burgers uit Noord en Zuid die hun verantwoordelijkheid opnemen. Kijk even naar de landbouwsector in Europa : na de hormonen-, dioxine-, en BSE-crisis, volgt nu de mond-en klauwzeerepidemie. De volgende crisis wordt al voorbereid door de massale productie en invoer van genetisch gemanipuleerde gewassen, door een grootschalige landbouw waarvoor het milieu én onze gezondheid moeten wijken. Tegelijk worden massale overschotten gedumpt in de arme landen, waardoor de prijzen op de lokale mark-

ten ineens toenemen. Hetzelfde systeem zorgt ervoor dat in de arme landen het verbouwen van basisvoedsel zoals rijst en bonen niet meer rendabel is. Steeds meer boeren kiezen ervoor om bijvoorbeeld snijbloemen te exporteren naar de rijke landen, waar ze dan hun voedsel aankopen.

Nooit eerder was de groeiende kloof tussen rijk en arm in deze wereld zo evident, ondanks 40 jaar ontwikkelingssamenwerking. Nooit was er zoveel gezamenlijke, wereldwijde reactie tegen het fenomeen van de ultra-liberale economie. De belangrijkste exponenten van de globalisering, de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldhandelsorganisatie beginnen zelfs "mea culpa" te slaan en verliezen hun geloofwaardigheid, ook bij het brede publiek.

De VN roepen de grote multinationals op om de kloof mee te dichten. Giften zijn belangrijk om de getroffen bevolkingsgroepen te helpen, maar op lange termijn werkt enkel een verandering van de praktijk van deze bedrijven. De dogma's van de vrije markt, het octrooi-recht van de farmaceutische industrie, het recht op winst van de aandeelhouders, moeten worden omgebogen in een door de overheid gecontroleerde markt, die het recht eerbiedigt op toegang tot medicijnen, het recht op leven, op respect voor het milieu; het recht op menswaardige arbeidsomstandigheden en sociaal verantwoorde producten voor de werknemers en de consumenten.

Hier knelt het schoentje: VN, nationale regeringen en bedrijven zeggen allen de groeiende kloof ernstig te nemen. Maar intussen blijven ze dezelfde politiek voeren! Zolang de financiële speculatie, de fiscale paradijzen, de schuldenlast, de handels- en investeringspolitiek niet worden aangepakt, blijft het dweilen met de kraan open.

Stefaan Declercq
Algemeen Secretaris